

Whakatakotoranga a te Paipera mo te tika

Ko te whakatika i te Paipera ehara i te mahi whakawa. Kaore he rereketanga i waenga i te tika o nga kooti tangata me te tika a te Atua. Ko te Whakatikatika a te Atua i ahu mai i te mahi auaha a te Atua, i hangaia ai te tangata hou e ai ki ta te Atua i runga i te tika me te tapu. Ko te whakatika i te Paipera kaore e rite ki te mahi whakawa, na te mea ahakoa i roto i te kooti tangata kaore e kitea he harakore te roopu hara.

Whakatakotoranga a te Paipera mo te tika

Ko te Whakapae Paipera e pa ana ki te ahuatanga hou e pa ana ki te hunga e whakapono ana (okiokinga) ki a te Karaiti na roto i te pono o te rongopai (whakapono), na te mahi a te ATUA i hanga, me te tangata i whanau i a Arama, kua hara i te aroaro o te Atua, whai muri te mate tahi me te Karaiti ka hangaia ano (he tangata tika hou), kaore he he, he whiu.

E mohiotia ana ko nga kupu 'whakatika' me te 'whakawa' he whakamaoritanga mo nga kupu Kariki rite (verba dikaioõ, ki te hanga, ki te whakaputa tika, ki te whakatika; noun, dikaiosune, Justice; adjective, Dikaios, tika).

I te wa e whakatikaia ana e te Atua te tangata na te mea i hanga e ia he tangata hou, ara, i hangaia te tangata hou he tika, na reira hoki i kiia e te Atua he tika, he tu tika.

Ko te mahi whakawa, ko te mahi atawhai ranei, kaore e pumau te tikanga o te tika (harakore) e pa ana ki te mea hou. Ko te

tangata hou i hangaia i roto i a te Karaiti e kiia ana na te mea kaore i a ia te hara, ara, ko te tangata hou he tama na te ngohengohe, he rereke ki tana ahuatanga tawhito: he, he, he tama na te riri me te ngoikore.

Mo te nuinga o nga tohunga whakapono, ana kei roto i a raatau ka whakaatuhia e matou a E. H. Bancroft, ko te tika:

'Te mahi whakawa a te Atua, ma te mea e whakawhirinaki ana ki a te Karaiti e kiia tika ana ki tana tirohanga, me te kore e whiua me nga whiu katoa' Bancroft, Emery H., Elementary Theology, 3 Ed, 1960, Tekau o nga Whakaaturanga , 2001, Editora Batista Auau, Wharangi 255.

Mo Scofield, ahakoa he mea tika, he tangata hara tonu te tangata whakapono. Ki ta te Atua titiro he tika ia; otira e kore e kiia he tika ta te Atua.

"Ko te whakatika he mahi e mohiotia ana e te Atua, ehara i te kii kia tika te tangata" Scofield, C. I., Scofield Bible me nga Tohutoro, Roma 3: 28.

Te ahua nei ko Te Whakatikatika ehara i te mahi whakawa. Kaore he rereketanga i waenga i te tika o nga kooti tangata me te tika a te Atua. Ko te tika mai i te mahi auaha a te Atua, ma reira ka puta ai te tangata hou, e ai ki ta te Atua i runga i te tika me te tapu (Epe 4:24). Ko te whakatikatika ehara i te mahi whakawa, na te mea ahakoa i roto i te kooti tangata kaore e taea te whakapae he harakore te tangata hara.

Ko te tika ma te pono o te rongopai, ara ma te whakapono (rongopai) i hoatuhia ki nga Hunga Tapu. Ehara ko te 'whakapono' e waiho ana e te tangata ki te Atua hei whakatika i a ia, engari ko te tika mai i te kupu 'rongopai' (whakapono) kei roto te mana e whakaora ai te tangata hou (Rom 1: 16 -17).

Ko taua mana kua hoatuhia ki te hunga e whakapono ana (whakapono), ara, e okioki ana ki a te Karaiti, ko te tangata whai mana ki te whakatupu tamariki a Arama hei tamariki maana

(John 1: 12 -13). No reira a Paora i kii ai ko te tika a te Atua ko te 'whakapono ki te whakapono'.

Mo Scofield, kaore te Atua e whakarite i te tangata kia tika, engari ka mohio noa ia ka whakaute i a ia he tika. Na, ko te kupu i whakamaoritia ko te mahi, ki te hanga, ki te kiia he tika, ki te hanga i te tangata hou i roto ia te Karaiti, ka whakahoutia e te Atua nga mea katoa. I roto i a te Karaiti ka puta he tangata hou, he ahuatanga hou me tetahi wa hou!

Ko te tangata hou he mea hanga i runga i te tika me te tapu, no reira ko nga korero i puta i te Atua ka tau ki runga i te mea hou, kaore rawa i te tangata tawhito i ahu mai i a Arama. Ehara te Atua i te tangata e teka. Kaore ia e whakapae teka. Ko te hunga tika anake ka kiia he tika. Mena i kite te Atua i te tangata tika, ahakoa kaore, kaore i te pono. Heoi, e mohio ana tatou he pono te Atua, a e kore e whakapohehe:

“Na mo nga mea e kore e taea te neke, e kore nei e taea e te Atua ki te teka, kia pumau to tatou whakamarie, tatou i whakawhirinaki ki te pupuri i te tumanako kua whakaarohia” (Heb. 6:18).

Ko Louis Berkhof i roto i tana Theology Pūtaiao e whakaatu ana i te tika hei mahi whakawa, he rereke i nga whakaaro o runga ake nei:

“Ko te whakatika he mahi whakawa na te Atua, i kii ai ia, i runga i te tika o Ihu Karaiti, ko nga kereme katoa o te ture. o te tangata hara mo te whakatau me te mate] kua tau ki te whakaaro o te tangata hara ”. Whakaaturanga

He pera i te kooti tangata te tangata hara e kore e whakatikaia, e kore e whiua ranei, waihoki kaore te Atua e whakatika i te hunga kino, no te mea he mahi he tena.

Ka tahuri ke tou ngakau i te korero teka, e kore ano e whakamatea e koe te tangata harakore raua ko te tangata tika. e kore hoki ahau e whakatika i ta te tangata kino.

(Ex 23: 7).

Koinei te take ka whakapono ana ki a te Karaiti, ka mate te tangata me te Karaiti, na te mea kaore e taea te whiu o te whiu i te tangata hara (Rom. 7: 4). Ko te tangata kua mate kua whakatikaia i te hara "Ko te mea hoki kua mate, kua mawheto ia i te hara." (Roma 6: 7).

Ko te tikanga tenei kaore rawa te Atua e kii i te hunga kino he tika, ara, ko nga tangata i whanau i muri i nga uri o Arama, kaore e tika i te Atua. Ko te hunga kua whanau hou i roto i a te Karaiti ka kiia he tika, na te mea kua mate ngatahi me te Karaiti, ka ara ano he mea hou.

E kii noa te Atua i te hunga tika e ara mai i te hunga mate me te Karaiti, mo te tangata hou ka whakatokia kia rite ki te purapura pirau, ko te purapura o te Arama whakamutunga: Ko te Karaiti (Is 61: 3).